

Etiske retningslinjer for leverandører

Nova Consulting Group

30.06.2023

Innledning

NOVA Consulting Group (NOVA) verdsetter sine leverandører, forretningspartnere og samarbeidspartnere som sentrale aktører i utførelsen av vår virksomhet. Vi ønsker at våre forretningsforbindelser skal være basert på tillit, åpenhet og felles verdier når det gjelder etikk og etterlevelse.

NOVAs etiske retningslinjer for leverandører, heretter kalt "Etiske Retningslinjer," uttrykker våre forventninger og fastsetter kravene til alle våre leverandører, samarbeidspartnere og forretningspartnere, inkludert deres ansatte, styremedlemmer, innleid personell og konsulenter som arbeider på oppdrag for NOVA.

Etiske Retningslinjer til NOVA er basert på gjeldende lover og regler, sentrale FN-konvensjoner og ILO-konvensjoner. Vi forventer at våre leverandører følger gjeldende lovgivning, respekterer internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og opprettholder etisk standard som samsvarer med innholdet i våre Etiske Retningslinjer når de arbeider for eller med NOVA. Leverandører skal også sikre at tilsvarende krav videreføres til eventuelle underleverandører som er involvert i arbeidet for NOVA.

Brudd på etiske retningslinjer for leverandører

Dersom leverandører ikke etterlever eller bryter de vesentlige kravene i NOVAs etiske retningslinjer, vil NOVA i utgangspunktet be leverandøren om å rette opp forholdet og dokumentere dette innen en angitt frist. Dersom leverandøren ikke retter opp i manglene eller det foreligger grove brudd, forbeholder NOVA seg retten til å ta i bruk alle tilgjengelige kontraktsmessige tiltak, slik som å stoppe leveranser, heve kontrakten eller kreve erstatning.

Det forventes at leverandøren kontinuerlig arbeider med forbedringer i sin virksomhet for å tilfredsstillere de etiske retningslinjene, og at de også påser at deres underleverandører overholder disse retningslinjene. Dersom det oppstår brudd på retningslinjene, skal NOVA informeres, og leverandøren må kunne presentere en plan for å komme i overensstemmelse med retningslinjene i slike tilfeller.

Klima og miljø

NOVA har som mål å være en samfunnsansvarlig aktør som tar miljø- og klimaansvar gjennom ulike tiltak, inkludert bærekraftsarbeid. Leverandører forventes å overholde alle gjeldende miljøstandarder som er pålagt ved lov. NOVAs ambisjon er å være en pådriver for å oppnå FNs bærekraftsmål gjennom

bærekraftig utvikling av vår egen virksomhet, næringslivet og samfunnet som helhet. Les mer om NOVAs arbeid med bærekraft [her](#).

I tillegg forventes det at leverandørene har en proaktiv tilnærming, basert på føre-var-prinsippet, når det gjelder forurensning, miljørisiko og andre miljø- og klimautfordringer. Det forventes at leverandørene tar initiativ til å fremme økt ansvarlighet for miljøet. Videre forventes det at leverandørene tar rimelige tiltak for å overvåke og redusere negativ miljøpåvirkning fra sin virksomhet.

Menneske- og arbeidstakerrettigheter

NOVAs Leverandører skal respektere grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Varene og tjenestene som leveres til NOVA skal være fremstilt under forhold som er i overensstemmelse med kravene i konvensjonene og lovgivningen angitt nedenfor. Kravene gjelder i leverandørens egen virksomhet og i leverandørkjeden og omfatter:

Organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154): NOVAs Leverandører skal sikre og anerkjenne retten til organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger. Leverandører skal respektere arbeidstakernes rett til å etablere eller slutte seg til fagforeninger eller ansattorganisasjoner. Ansatte skal ha rett til å forhandle kollektivt, uten frykt for trusler eller represalier. Leverandører skal ikke diskriminere de ansattes representanter eller fagforeningsmedlemmer, som skal ha adgang til å utføre sitt arbeid som representanter på arbeidsplassen.

I de tilfeller hvor organisasjonsfrihet og kollektive lønnsforhandlinger er begrenset av nasjonal lovgivning, skal Leverandører sikre at ansatte fritt kan velge sine egne representanter.

Tvangsarbeid (ILO konvensjon nr. 29 og 105): NOVAs Leverandører skal ikke bruke noen form for tvang i forbindelse med ansettelse eller arbeidsforhold.

Leverandører skal sikre at arbeidsforholdet mellom den ansatte og Leverandør er basert på frivillighet og uten trusler av noen form. Leverandørene skal sikre at alle ansatte står fritt til å forlate arbeidsplassen eller avslutte arbeidsforholdet etter å ha meddelt Leverandøren om dette på en rimelig måte. Ansatte skal ikke behøve å deponere penger, identitetspapirer eller lignende i den hensikt å bli ansatt eller opprettholde et ansettelsesforhold.

Barnearbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjoner Nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146): Leverandører skal ikke benytte seg av barnearbeid. Med «barn» skal forstås en person som er under 15 år, under minimumsalder for avslutning av obligatorisk skolegang eller under den lovlige sysselsetningsalderen

i det aktuelle landet. Den høyeste av de forannevnte aldersalternativene skal gjelde.

Hvis Leverandører benytter arbeidere yngre enn 18 år, skal Leverandøren kunne dokumentere at arbeideren ikke utfører helseskadelig eller farlig arbeid, inkludert overtid og nattskift.

Forbud mot diskriminering og trakassering (ILO konvensjoner nr. 100 og 111 og FNsKvinnediskrimineringskonvensjon): Leverandører skal fremme likestilling i ansettelsesforhold og skal ha nulltoleranse for direkte og indirekte diskriminering og trakassering samt forhindre oppsigelse på usaklig grunnlag.

Leverandører skal behandle alle ansatte på en rettferdig måte og tilstrebe kjønnsbalanse, mangfold og inkludering gjennom hele virksomheten og i alle ledernivåer. Leverandører skal handle aktivt dersom avvik fra dette observeres.

Ansettelsesvilkår: Leverandører skal avlønne sine arbeidstakere i samsvar med enhver nasjonal lovmessig standard for minimumslønn. Lønnen skal være skriftlig avtalefestet og overføres til de ansatte til avtalt tid.

Leverandører skal sikre at alle ansatte har skriftlige arbeidsavtaler som beskriver ansettelsesvilkårene på et språk som den ansatte forstår. Avtalen skal inneholde informasjon som er påkrevd i henhold til nasjonal lovgivning og som et minimum inneholde informasjon om stilling, arbeidssted, lønn, arbeidstid, ukentlige hviledager og lovmessig ferie.

Arbeidstid (ILO-konvensjon nr. 1 og 14): Leverandører skal sikre at lovpålagte arbeidstidsbestemmelser overholdes og arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller tariffavtale. Pålagt overtidarbeid skal være begrenset og Leverandører skal sikre at ansatte samtykker til eventuelt overtidarbeid.

Leverandører skal respektere og etterleve gjeldende lovgivning, internasjonale konvensjoner og kollektive overenskomster, hvis aktuelt, om arbeidstid og pauser, inkludert overtidarbeid samt ferier, sykefravær og foreldrefravær og andre gjeldende fraværsbestemmelser.

Leverandører skal respektere ansattes behov for restitusjon og sikre at alle ansatte har rett til tilfredsstillende ferie med lønn som minimum tilsvarer nasjonal/internasjonalt lovgivning.

Helse, miljø og sikkerhet

Helse- miljø og sikkerhet er svært viktig for NOVA. Leverandører skal sørge for, og opprettholde et sikkert arbeidsmiljø i samsvar med gjeldende lovgivning og

oppmuntre til god praksis innen helse og sikkerhet. Leverandører forventes å etablere forsvarlige tiltak for å forhindre ulykker og yrkesmessige sykdommer, herunder å tegne alle lovpålagte forsikringer. Arbeidsrelaterte ulykker skal rapporteres til relevante myndigheter, undersøkes og forebyggende tiltak skal innføres.

Leverandører forventes å ha en skriftlig policy, HR/personalhåndbok, erklæring eller lignende som dekker helse og sikkerhet og som kommuniseres og gjøres tilgjengelig for alle ansatte og tilgjengelige interessenter.

Etiske retningslinjer for ansvarlig forretningsatferd

NOVAs forventninger til leverandører er at de til enhver tid opptrer på en etisk, forsvarlig, rettferdig og profesjonell måte. Leverandørene skal overholde gjeldende lover og reguleringer som gjelder for deres virksomhet, og de skal aktivt unngå å forårsake skade på mennesker, miljø og NOVAs omdømme. Det er også forventet at disse prinsippene etterleves av eventuelle underleverandører som leverandøren benytter i sin leveranse til NOVA.

Ved å oppfylle disse forventningene og arbeide i samsvar med NOVAs verdier, kan leverandører bidra til å styrke samarbeidet og opprettholde et langsiktig partnerskap basert på gjensidig tillit og felles mål.

Nulltoleranse for korrupsjon: NOVA opprettholder en nulltoleranse for korrupsjon og påvirkningshandel, og det skal ikke forekomme noen form for bestikkelser mellom oss og våre forretningsforbindelser. Leverandørene til NOVA har en aktiv plikt til å ta avstand fra alle former for korrupsjon og skal etterleve alle relevante lover og regler knyttet til bestikkelser, korrupsjon, anti-hvitvasking, bedrageri og annen ulovlig forretningspraksis.

Det forventes at leverandørene ikke tilbyr, etterspør, lover, mottar eller gir noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller incentiver til noen, verken for personlige eller forretningsmessige fordeler. Dette prinsippet gjelder uansett om slike fordeler tilbys direkte eller indirekte gjennom tredjeparter. Leverandørene forventes å utvikle og implementere retningslinjer for å bekjempe korrupsjon, interne kontrolltiltak og opplæring som er proporsjonale og tilpasset deres virksomhet.

Anti-hvitvasking og skatt/avgift: NOVAs Leverandører skal ta avstand fra alle former for hvitvasking og etablere rimelige tiltak for å forhindre og håndtere at virksomheten benyttes til hvitvasking og terrorfinansiering. Leverandører skal følge gjeldende skatteregler og ikke bidra til skatte- og avgiftsunndragelser, eller på annet vis tilegne seg offentlige midler urettmessig.

Konkurranse: NOVA's Leverandører skal etterleve konkurranselovgivningen og skal ikke forårsake eller være en del av brudd på konkurranselovgivning, som for eksempel ved ulovlig samarbeid om pris, ulovlig markedssamarbeid eller annen form for atferd som medfører brudd på konkurranselovgivningen.

Interessekonflikter: Leverandører som arbeider på oppdrag for NOVA forventes å unngå interessekonflikter. Deres forretningsbeslutninger skal ikke være motivert eller påvirket av personlige forhold eller interesser. Det er viktig at NOVA's leverandører opprettholder sin uavhengighet og sørger for å informere NOVA om eventuelle forhold som kan skape problemer eller potensielle interessekonflikter i forbindelse med oppdragets gjennomføring.

Leverandører bør umiddelbart informere NOVA dersom de kommer over situasjoner som kan true deres uavhengighet eller skape en oppfattet interessekonflikt. Åpen kommunikasjon og proaktiv rapportering er avgjørende for å opprettholde tilliten og integriteten i samarbeidet mellom NOVA og leverandørene.

Personvern og informasjonssikkerhet: Leverandører forventes å overholde gjeldende personverns- og informasjonssikkerhetslovgivning til enhver tid i håndteringen av innsamling, lagring, overføring, deling eller annen behandling av personopplysninger. Det er viktig at leverandører har passende rutiner og systemer på plass for å sikre at det ikke oppstår urettmessig tilegnelse, bruk eller deling av data, informasjon eller materiale.

For å beskytte personopplysninger og konfidensiell informasjon, forventes leverandører å implementere nødvendige tekniske og organisatoriske tiltak. Dette inkluderer å etablere sikkerhetsmekanismer og kontrollsystemer som sikrer at personopplysninger behandles på en trygg og pålitelig måte.

Leverandører bør ha klare retningslinjer og prosedyrer for håndtering av personopplysninger og følge beste praksis for informasjonssikkerhet. Dette innebærer å identifisere og evaluere potensielle risikoer, implementere passende sikkerhetstiltak, samt jevnlig gjennomføre revisjoner og opplæring for å opprettholde en høy standard for databeskyttelse og informasjonssikkerhet.

Ansvarlig mineralbruk: Leverandøren har et ansvar for å aktivt arbeide med å unngå bruk av råvarer i sine produkter som stammer fra konfliktrammede områder og høyrisikoområder. Videre skal leverandøren strebe etter å unngå å bidra til menneskerettighetsbrudd, korrupsjon, finansiering av væpnede grupper eller andre negative effekter.

Leverandøren bør utføre nødvendige undersøkelser og risikovurderinger av sine leverandører for å sikre at de overholder relevante internasjonale standarder og nasjonale lover angående menneskerettigheter og korrupsjonsbekjempelse.

Varsling av kritikkverdige forhold: NOVA's Leverandører skal etablere en tydelig og kjent varslingsprosess som gir de ansatte mulighet til å rapportere bekymringer uten frykt for represalier. Det er viktig at leverandører legger til rette for en trygg og konfidensiell kanal der ansatte kan varsle om potensielle uregelmessigheter eller etiske brudd.

For å sikre beskyttelse av varslerne, forventes leverandører å implementere tiltak som ivaretar deres anonymitet og konfidensialitet. Varslere skal føle seg trygge og forsikret om at deres bekymringer blir tatt på alvor og håndtert på en adekvat måte. Hvis NOVA's Leverandører oppdager brudd på disse retningslinjene, i selskapet eller blant underleverandører, skal Leverandører varsle NOVA uten unødig opphold.

Overvåking

I forbindelse med NOVA's oppfølging av leverandører har NOVA retten til å kontrollere at leverandører og deres underleverandører overholder disse retningslinjene gjennom hele kontraktens varighet. Dette kan gjøres gjennom revisjoner eller inspeksjoner utført av NOVA selv eller via en tredjepart.

Leverandører forventes å samarbeide og legge til rette for oppfølgingsamtaler, revisjoner og inspeksjoner dersom avvik er oppdaget. Dette inkluderer å levere nødvendig dokumentasjon innen rimelig tid, slik at kontrollene kan gjennomføres effektivt og grundig.